

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
«НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради інституту
від 27 квітня 2017 року, протокол № 9

Голова Вченої ради

В.С.Лукач
"27" "04" 2017 р.

Уведено в дію

наказом директора ВП НУБіП України
"Ніжинський агротехнічний інститут"
від "27" "04" 2017 р. № 75

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НАУКОВИХ,
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ, МАГІСТЕРСЬКИХ,
БАКАЛАВРСЬКИХ ТА ІНШИХ РОБІТ НА НАЯВНІСТЬ ПЛАГІАТУ**

Ніжин 2017

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання та виявлення плагіату у ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» (далі - Положення), розроблене відповідно до ст. 32 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 - VII, і зазначає, що вищі навчальні заклади зобов'язані вживати заходів, у тому числі шляхом запровадження відповідних новітніх технологій, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників і студентів та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, а також відповідно до Цивільного кодексу України, ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII, «Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату» Національного університету біоресурсів та природокористування України від 27.05.2016 № 570, інших нормативних документів та Статуту ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» (далі - Інститут).

1.2. Це Положення розроблене з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників і студентів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; підвищення рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. Визначення термінів

2.1. Автор – фізична особа, результатом творчої праці якої є представлений твір (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

2.2. Здобувач вищої освіти (студент) – особа, яка навчається у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації (ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII).

2.3. Твір (письмова робота) – інформація як результат наукової або навчально-методичної діяльності конкретної особи (або в співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді в мережі

Інтернет і (або) оприлюднена на офіційному web-сайті Інституту (для науково-педагогічних працівників – монографія, підручник, навчальний посібник, навчально-методичні рекомендації, стаття, тези, автореферат і рукопис дисертації тощо; для студентів – дипломна робота (проект), курсова робота (проект) тощо).

2.4. Оприлюднення твору – здійснена за згодою автора або іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо.

2.5. Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

Плагіат академічний – навмисне відтворення здобувачем вищої освіти у письмовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково, під своїм іменем без посилання на автора (ст. 69 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII).

Різновиди плагіату:

- видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування;
- копіювання значної частини чужої роботи в свою без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування;
- представлення суміші власних та запозичених аргументів без належного цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;
- компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

2.6. Цитата – порівняно короткий уривок з наукового, методичного або будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження, зафіксувати аналогічні рішення для подальшої модернізації, продемонструвати попередні результати досліджень інших авторів або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

3. Заходи щодо запобігання та виявлення плагіату

3.1. Науково-педагогічні працівники (НПП) Інституту, співробітники, що здійснюють навчально-методичну та наукову діяльність, студенти всіх освітніх ступенів та форм навчання несуть відповідальність за коректну роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; порушення загальноприйнятих правил цитування відповідно до положення.

3.2. Всі навчально-методичні та наукові роботи НПП та студентів розміщуються в репозиторії Інституту та підлягають перевірці на наявність плагіату за допомогою систем пошуку плагіату.

3.3. З метою самостійного написання студентами усіх форм навчання дипломних проектів (робіт):

- захист дипломних робіт (проектів) здійснюється публічно;
- дипломні роботи (проекти) студентів розміщуються у спеціальному розділі репозиторію Інституту;
- результати наукових досліджень студентів систематично обговорюються на засіданнях кафедр, науково-методичних семінарах, засіданнях наукових студентських гуртків, товариств молодих вчених, круглих столів.

3.4. Протидія плагіату в Інституті здійснюється шляхом:

- розміщення навчально-методичних і наукових робіт НПП та дипломних робіт (проектів) студентів у репозиторії Інституту;
- формування, видання і розповсюдження методичних рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела у навчально-методичних та наукових роботах НПП та студентів;
- запровадження на факультетах спеціальних занять (семінарів) з основ культури наукової ділової мови та академічного письма, на яких акцентується увага на коректному використанні в навчально-методичних і наукових роботах НПП та студентів інформації з інших джерел, уникненні плагіату, правилах бібліографічного опису джерел та цитувань;
- розміщення цього Положення та інших документів щодо запобігання та виявлення плагіату на офіційному сайті Інституту.

3.5. Науковим керівникам в обов'язковому порядку ознайомити з цим Положенням студентів та на всіх етапах виконання дипломних робіт контролювати й попереджувати факти плагіату.

3.6. Завідувачам кафедр в обов'язковому порядку ознайомити з цим Положенням науково-педагогічних працівників.

4. Порядок застосування системи пошуку плагіату

4.1. Всі дипломні роботи (проекти) виконуються студентами самостійно під керівництвом наукового керівника. Оформлення роботи має відповідати вимогам написання згідно з методичними рекомендаціями, розробленими і затвердженими в Інституті.

4.2. Наукові керівники передають електронні варіанти дипломних робіт (проектів) відповідальному по факультету за розміщення в репозиторії Інституту для подальшої перевірки на наявність плагіату згідно інструкції (додаток 1).

4.3. Під час подання на кафедру (науковому керівнику) дипломної роботи, яка підлягає перевірці системою пошуку текстових збігів на наявність плагіату, студенти всіх форм навчання заповнюють і підписують заяву за формою (додаток 2). За відмови підписання заяви робота не допускається до захисту.

4.4. Відповідальний співробітник вносить електронний варіант дипломної роботи в репозиторій Інституту та перевіряє її на наявність плагіату.

4.5. Після перевірки дипломної роботи студента на плагіат науковому керівнику видається довідка про результати перевірки (додаток 3). Довідка видається протягом 5 днів після розміщення роботи в репозиторії Інституту.

4.6. Довідка, додається до дипломної роботи та є обов'язковим документом для допущення її до захисту.

4.7. Перевірка навчально-методичних та наукових робіт НПП на наявність плагіату (рукописи монографій, статей, підручників, навчальних посібників тощо) здійснюється редакційною комісією інституту. Після розміщення робіт у репозиторії Інституту відповідальний співробітник проводить перевірку на наявність плагіату та у 5 денний термін видає довідку автору і надсилає результати перевірки голові редакційної комісії.

4.8. Перевірка на наявність плагіату монографій, підручників, посібників та інших робіт проводиться за тиждень до засідання вченої ради Інституту.

4.9. Перевірку на наявність плагіату наукових статей проводить відповідальний співробітник на етапі верстки за участі секретарів відповідних кафедр, які зобов'язані повідомити авторів у випадку виявлення плагіату.

5. Вимоги до електронного варіанту роботи

5.1. Перевірка дипломних робіт студентів на наявність плагіату проводиться на основі представленого електронного варіанта, опублікованого в репозиторії Інституту згідно з інструкцією (додаток 1). Письмова робота розміщується повністю, починаючи з титульного аркушу і закінчуючи додатками у форматах: *.docx (*.doc) або *.pdf. *x.rtf*

5.2. Перевірка навчально-методичних та наукових робіт НПП на наявність плагіату проводиться на основі представленого електронного варіанта, переданого до вищевказаних відділів згідно з інструкцією (додаток 1). Робота розміщується повністю, починаючи з титульного аркушу і закінчуючи додатками у форматах: *.docx (*.doc) або *.pdf. *x.rtf*

6. Критерії оцінювання плагіату в роботах

6.1. Максимальний збіг за однією роботою студента не повинен перевищувати 40%. У випадку типових дипломних інженерних спеціальностей (дипломних проєктів (робіт) бакалавра та інших проєктів) межа максимального збігу за однією роботою не повинна перевищувати 50%.

6.2. Під час перевірки на наявність плагіату монографій, підручників, посібників та інших робіт НПП допускається співпадіння не більше 30% раніше опублікованого матеріалу.

6.3. Під час перевірки на наявність плагіату наукових статей допускається співпадіння не більше 5% раніше опублікованого матеріалу.

7. Відповідальність за плагіат

7.1. Науково-педагогічні працівники, що публікують наукові, навчальні та методичні матеріали, несуть відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування відповідно до Положення.

7.2. Студенти всіх курсів та форм навчання, НПП несуть відповідальність за подання роботи для перевірки системою пошуку плагіату, у порядку, визначеному даним Положенням.

7.3. Науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи студента у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до захисту.

7.4. Виявлення факту плагіату (компіляції) у роботах можливе на етапі

їх розміщення у репозиторії Інституту.

7.5. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в дипломних роботах студента (на підставі довідки), науковий керівник попереджає про це автора (студента) та ініціює рішення про недопущення його роботи до захисту та її доопрацювання, а у випадку незгоди автора – інформує службовою запискою декана факультету, на якому навчається студент.

7.6. Факт плагіату у роботах студентів може бути констатований комісією, яка може бути створена розпорядженням декана факультету, а в роботах науково-педагогічних працівників – комісією, яка може бути створена на підставі розпорядження заступника директора з навчально-виховної роботи.

7.7. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в монографіях, підручниках, посібниках та інших роботах НПП (на підставі довідки), відповідальний попереджає про це автора та ініціює рішення про відхилення рекомендацій до друку на Вченій раді Інституту, а у випадку незгоди автора – інформує службовою запискою заступника директора з навчально-виховної роботи.

7.8. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в статті автор зобов'язаний її доопрацювати, або вона відхиляється.

8. Порядок подання апеляції та її розгляд

8.1. У випадку незгоди з висновком (довідкою) щодо виявлення факту плагіату (компіляцій) в монографіях, підручниках, посібниках та інших роботах НПП, автори мають право у триденний термін із моменту виявлення плагіату подати письмову апеляційну заяву на ім'я заступника директора з навчально-виховної роботи.

8.2. Для розгляду апеляційної заяви студента на факультеті створюється апеляційна комісія, персональний склад якої затверджується з НПП відповідних кафедр (загальний склад не більше 3 осіб) за розпорядженням декана факультету.

8.3. Для розгляду апеляційної заяви НПП створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується з деканів та викладачів відповідних кафедр (загальний склад не більше 5 осіб) за розпорядженням заступника директора з навчально-виховної роботи. Секретарем комісії призначається співробітник відповідного відділу.

8.4. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження заступника директора з навчально-виховної

роботи про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

8.5. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів із розривом не більше трьох робочих днів.

8.6. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь».

8.7. Висновки апеляційної комісії щодо плагіату (компіляцій) у роботах студентів зберігаються на факультеті, у роботах науково-педагогічних працівників зберігаються у навчально-методичному відділі.

ІНСТРУКЦІЯ

щодо порядку подання робіт для перевірки системою пошуку плагіату

1. Здобувач вищої освіти (студент) та НПП у встановлений термін (за 10 днів до захисту, засідання вченої ради), надає роботу в електронному вигляді (формат – *.docx (*.doc) або *.pdf) науковому керівнику або відповідальному з факультету або відповідальним від вищевказаних відділів за антиплагіат.

2. Розміщення робіт здійснюється відповідальними в репозиторії Інституту.

3. Протягом 5 днів відбувається перевірка роботи системою пошуку плагіату. Результати перевірки роботи студента (довідка) надсилаються на електронну пошту завідувачу кафедри, робіт НПП – на електронну пошту відповідальним від вищевказаних відділів. Роздрукована довідка є обов'язковим документом для проходження захисту, рекомендації до друку робіт тощо.

Після отримання результатів перевірки роботи студента завідувач кафедри приймає рішення про її допуск до захисту або про її доопрацювання. Після отримання результатів перевірки робіт НПП відповідальні від відділів рекомендують роботи до подальшого розгляду на координаційній, навчально-методичній радах.

4. Допуск до перегляду результатів перевірки усіх робіт мають: директор, заступник директора з навчально-виховної роботи, відповідальні від відділів, декани факультетів.

5. Технічна підтримка здійснюється співробітниками відділу ТЗН, інформатизації та дистанційної освіти.

ЗАЯВА

щодо самостійного виконання дипломної роботи (проекту) студентом

Я, ПІБ, студент (форма навчання, факультет, курс, група) заявляю: моя письмова робота на тему (назва роботи), виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше дипломних робіт (проектів), кандидатських і докторських дисертацій мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску дипломної роботи (проекту) до захисту та застосування дисциплінарних заходів.

Дата

Підпис

ДОВІДКА

про перевірку дипломної роботи (проекту) на наявність плагіату

Автор роботи:			
Назва роботи:			
Факультет:			
Кафедра:			
Напря́м (спеціальність):			
Науковий керівник:			
Додано в репозиторій:			
Результати перевірки:			
Максимальний збіг з одним документом:			
Помилко́в у документі:			

Висновок: не виявлено / виявлено плагіат

**Лист-погодження
до Положення про порядок перевірки наукових,
навчально-методичних, бакалаврських та
інших робіт на наявність плагіату**

В.о. заступника директора
з навчально-виховної роботи

В.П. Кулик

Декан факультету
інженерії та енергетики

В.І. Василюк

В.о. декана факультету
економіки, менеджменту та логістики

Н.Г. Царук

Начальник відділу ТЗН,
інформатизації та дистанційної освіти

А.А. Заверткін

Провідний юрисконсульт

І.М. Кубрак